

ingediend op **2095** (2023-2024) – Nr. 1
12 maart 2024 (2023-2024)

Voorstel van decreet

Bart Tommelein, Paul Van Miert, Brecht Warnez,
Kris Van Dijck, Katrien Partyka en Nadia Sminate

tot wijziging van artikel 3, 11 en 12
van het decreet van 23 november 2018
betreffende het Vlaams Pensioenfonds
en het publieke pensioenstelsel
voor de werknemers van de diensten
van de Vlaamse overheid en andere besturen

TOELICHTING

1. Algemene toelichting**1.1. Uitvoering van een toezegging over arbeidsongeschiktheid door het Vlaams Pensioenfonds**

Bij artikel 3 van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen werd een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening opgericht die tot doel had om het beheer van de door de openbare besturen ingevoerde publieke pensioenstelsels waar te nemen. Die instelling voor bedrijfspensioenvoorziening kreeg de benaming 'het Vlaams Pensioenfonds'.

In het kader van de ambitie van de Vlaamse overheid om de rechtspositie van haar contractuele personeelsleden te moderniseren en te aligneren met de rechtspositie van de statutair benoemde personeelsleden werd een vijfsporenbeleid uitgewerkt.¹ Het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de modernisering van het hr-beleid, ziekteregeling gaf uitvoering aan het spoor 'ziekteregeling'.

In het voormelde voorontwerp van besluit expliciteert de Vlaamse Regering de wens om de verschillen tussen de vergoedingsregeling van de contractuele en de statutaire personeelsleden die in dienst zijn van de Vlaamse overheid, weg te werken door vergelijkbare arbeidsvoorwaarden voor het ziekteverlof vast te stellen. Daarbij wordt de volgende terminologie gehanteerd:

- een personeelslid dat afwezig is wegens arbeidsongeschiktheid, heeft ziekteverlof;
- een personeelslid dat niet in staat is om zijn werk te verrichten door een ziekte of een ongeval, is arbeidsongeschikt.

Voor de arbeidsongeschikte contractuele personeelsleden bepaalt het voorontwerp van besluit een aanvulling op de ziekte-uitkering die door de werkgever gefinancierd wordt. Na de periode van gewaarborgd loon tijdens de eerste dertig kalenderdagen van hun afwezigheid ontvangen die personeelsleden vanaf de eenendertigste tot en met de zestigste kalenderdag 100 procent van hun belastbaar loon. Vanaf de eenenzestigste kalenderdag moet die aanvulling ervoor zorgen dat ze 80 procent van hun belastbaar loon ontvangen. Vanaf de zevende maand bedraagt dat percentage 75 procent.

Overeenkomstig artikel 2/1, §1, 1°, c), van de wet van 27 oktober 2006 betreffende het toezicht op de instellingen voor bedrijfspensioenvoorzieningen (de IBP-wet) moet het beheer van de hierboven bedoelde toezegging over arbeidsongeschiktheid worden toevertrouwd aan een instelling voor bedrijfspensioenvoorziening of aan een verzekeraar, met uitzondering van de periode van primaire arbeidsongeschiktheid. Dat is de arbeidsongeschiktheid tijdens het eerste jaar.

De Vlaamse overheid wil het beheer van de arbeidsongeschiktheidstoezegging aan de contractuele personeelsleden toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds.

Momenteel is het Vlaams Pensioenfonds uitsluitend decretaal gemachtigd om pensioenuitkeringen als vermeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de IBP-wet uit te betalen bij pensionering en om de activiteiten te verrichten die daaruit voortvloeien overeenkomstig artikel 3, §3, van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen.

¹ VR 2022 1612 MED.0463.

Daarom moet het voormelde decreet worden aangepast zodat het Vlaams Pensioenfonds ook het beheer van de toezegging over arbeidsongeschiktheid voor de contractuele personeelsleden, die in het voorontwerp van besluit is opgenomen, kan waarnemen.

1.2. Opheffing van de verplichte invoering van een identiek publiek pensioenstelsel

Daarnaast heft het huidige voorstel van decreet de verplichte invoering op van een identiek publiek pensioenstelsel door de openbare werkgevers die vallen onder de toepassing van artikel 3, §4, tweede lid, van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen.

In artikel 3, §4, tweede lid, van het voormelde decreet worden de openbare werkgevers opgesomd die verplicht zijn om de uitvoering van hun publieke pensioenstelsel aan het Vlaams Pensioenfonds toe te vertrouwen. Tot die openbare werkgevers behoren onder meer de Vlaamse Gemeenschap als openbare werkgever van de werknemers van de ministeries van de Vlaamse overheid en de publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigde agentschappen Openbare Psychiatrische Zorgcentra (OPZ) Geel en Rekem. De nautische keten van het intern verzelfstandigd agentschap zonder rechtspersoonlijkheid Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust ressorteert onder de voormelde ministeries.

Die openbare werkgevers, die ook wel 'verplicht bijdragende ondernemingen' worden genoemd, beschikken momenteel over een identiek publiek pensioenstelsel, namelijk het 'Reglement van het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid, SERV en kabinetsaangestelden' (ook wel Plan VONr1 genoemd), dat een multi-inrichterspensioenstelsel is.

Het Plan VONr1 wordt in het kader van het voormelde vijfsporenbeleid gewijzigd, waarbij de vaste werkgeversbijdrage van 3 procent wordt vervangen door een step-rateformule op basis van het ontwerpbesluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de modernisering van het hr-beleid, pensioen, het laatst principieel goedgekeurd op 24 maart 2023.

De Vlaamse Regering heeft op hetzelfde tijdstip een apart ontwerp van besluit tot wijziging van hetzelfde Vlaams Personeelsstatuut principieel goedgekeurd waarbij een aantal specifieke arbeidsvoorwaarden voor de personeelsleden binnen de nautische keten toepasselijk zullen zijn. Het gaat hier over het besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft een aantal specifieke arbeidsvoorwaarden voor de personeelsleden van de Nautische keten van het Agentschap voor Maritieme Dienstverlening en Kust, binnen de modernisering van het hr-beleid. Een van die specifieke arbeidsvoorwaarden houdt in dat de aanvullende pensioentoezegging, zoals die vandaag bestaat met een vaste werkgeversbijdrage van 3 procent, voor de werknemers binnen de nautische keten in bepaalde omstandigheden ongewijzigd wordt voortgezet.

Door een geplande hervorming van het OPZ Geel en het OPZ Rekem zouden de personeelsleden van die centra, in afwachting van die hervorming, onder een volledig eigen statuut en dus een eigen aanvullende pensioentoezegging vallen. Daarom moet er voor de nautische keten, het OPZ Geel en het OPZ Rekem een eigen pensioenreglement worden ingevoerd dat afwijkt van het Plan VONr1.

De openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, van het voormelde decreet kunnen dan ook niet meer voldoen aan de vereiste, vermeld in artikel 11 van hetzelfde decreet, dat ze een identiek publiek pensioenstelsel moeten invoeren. Om de beoogde wijzigingen te kunnen doorvoeren moet artikel 11 van het decreet worden aangepast.

2. Toelichting bij de artikelen

Artikel 1

Dit artikel behoeft geen toelichting.

Artikel 2

Dit artikel brengt verschillende wijzigingen aan in artikel 3 van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen betreffende de machtiging tot oprichting en doel van het Vlaams Pensioenfonds.

In artikel 3, §3, van hetzelfde decreet worden de woorden “bij pensionering” opgeheven. Hoewel dit artikel in het algemeen verwijst naar de pensioenuitkeringen, vermeld in artikel 2, eerste lid, 2°, van de IBP-wet, insinueert de vermelding “bij pensionering” dat het alleen gaat om uitkeringen met betrekking tot het ouderdomspensioen. Door die vermelding weg te laten, wordt duidelijk dat het Vlaams Pensioenfonds ook andere uitkeringen, zoals die bij overlijden en bij arbeidsongeschiktheid of invaliditeit, kan uitbetalen.

In artikel 3, §5, van hetzelfde decreet worden de nodige wijzigingen aangebracht om rekening te houden met de opheffing van de verplichting tot het invoeren van een identiek publiek pensioenstelsel door de openbare werkgevers, vermeld in paragraaf 4, tweede lid.

Aan artikel 3 van hetzelfde decreet wordt een paragraaf 6 toegevoegd om ervoor te zorgen dat het beheer van de toezeggingen over arbeidsongeschiktheid door het Vlaams Pensioenfonds alleen geldt voor de openbare werkgevers, vermeld in paragraaf 4, tweede lid.

Artikel 3 en 4

In artikel 11, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de verplichting voor de openbare werkgevers om een identiek publiek pensioenstelsel in te voeren, opgeheven. Voortaan kunnen ze een dergelijk pensioenstelsel invoeren. Als verschillende openbare werkgevers een identiek publiek pensioenstelsel invoeren, is er sprake van een multi-inrichterspensioenstelsel.

Artikel 11, tweede en vierde lid, en artikel 12, eerste lid, worden ook aangepast zodat ze in overeenstemming zijn met deze wijziging.

Artikel 5

Het decreet treedt in werking op 1 juni 2024.

Er wordt afgeweken van de gemeenrechtelijke regels over de inwerkingtreding om rekening te houden met de datum van inwerkingtreding die wordt vermeld in het voorontwerp van besluit van de Vlaamse Regering tot wijziging van het Vlaams personeelsstatuut van 13 januari 2006, wat betreft de modernisering van het hr-beleid, ziekteregeling.

Bart TOMMELEIN
Paul VAN MIERT
Brecht WARNEZ
Kris VAN DIJCK
Katrien PARTYKA
Nadia SMINATE

VOORSTEL VAN DECREET

Artikel 1. Dit decreet regelt een gemeenschaps- en gewestaangelegenheid.

Art. 2. In artikel 3 van het decreet van 23 november 2018 betreffende het Vlaams Pensioenfonds en het publieke pensioenstelsel voor de werknemers van de diensten van de Vlaamse overheid en andere besturen, gewijzigd bij het Programmadecreet bij de begroting 2021 van 18 december 2020, worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in paragraaf 3 worden de woorden “bij pensionering” opgeheven;
- 2° in paragraaf 5, derde lid, wordt de zinsnede “identiek is aan het publieke pensioenstelsel van de openbare werkgevers vermeld in artikel 3, § 4, tweede lid” vervangen door de zinsnede “valt onder de toepassing van een identiek publiek pensioenstelsel zoals de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, dat kunnen invoeren conform artikel 11, eerste lid,”;
- 3° er wordt een paragraaf 6 toegevoegd, die luidt als volgt:

“§6. Alleen de openbare werkgevers, vermeld in paragraaf 4, tweede lid, kunnen het beheer van toezeggingen over arbeidsongeschiktheid aan hun contractuele personeelsleden toevertrouwen aan het Vlaams Pensioenfonds.”.

Art. 3. In artikel 11 van hetzelfde decreet worden de volgende wijzigingen aangebracht:

- 1° in het eerste lid worden de woorden “voeren een identiek publiek pensioenstelsel in” vervangen door de woorden “kunnen een identiek publiek pensioenstelsel invoeren”;
- 2° het tweede lid wordt vervangen door wat volgt:

“Als verschillende openbare werkgevers als vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, een identiek publiek pensioenstelsel invoeren als vermeld in het eerste lid, is er sprake van een multi-inrichterspensioenstelsel.”;
- 3° in het vierde lid wordt de zinsnede “De openbare werkgevers, vermeld in het eerste lid, sluiten een overeenkomst met toepassing van artikel 33/2 van de WAP” vervangen door de zinsnede “In geval van een multi-inrichterspensioenstelsel als vermeld in het derde lid sluiten de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid, die dat stelsel invoeren, een overeenkomst met toepassing van artikel 33/2 van de WAP”.

Art. 4. In artikel 12, eerste lid, van hetzelfde decreet wordt de zinsnede “vermeld in artikel 11” vervangen door de zinsnede “van de openbare werkgevers, vermeld in artikel 3, §4, tweede lid”.

Art. 5. Dit decreet treedt in werking op 1 juni 2024.

Bart TOMMELEIN
Paul VAN MIERT
Brecht WARNEZ
Kris VAN DIJCK
Katrien PARTYKA
Nadia SMINATE